

KOMMUNAL PLAN NORDRE LAND-SKOLEN MOT 2025

Innhold

1.	Innledning.....	3
1.1.	Formål med strategien	3
1.2.	Forankring og involvering	3
1.3.	Nasjonale styringssignaler	3
1.4.	Lokale styringssignaler	4
1.5.	Avgrensinger og oppbygging	4
2.	Pedagogisk plattform	5
2.1.	Menneskesyn	5
2.2.	Læringssyn	6
2.3.	Kultur for læring	6
2.4.	Voksenrollen	6
2.4.1.	Læreren – det doble oppdraget	6
2.4.2.	Miljøarbeideren/assistenten – forsterkeren i læringsarbeidet	7
2.5.	Elevrollen	7
3.	Overordnet mål og innsatsområder	7
3.1.	Inkluderende læringsmiljø	8
3.1.1.	Systematisk arbeid med relasjoner.....	8
3.1.2.	Analytisk tilnærming av praksis	8
3.1.3.	Rutiner for forebygging, avdekking og håndtering av krenkelser	8
3.2.	Motiverende undervisning	9
3.2.1.	Profesjonelt læreplanarbeid	9
3.2.2.	Elevmedvirkning	9
3.2.3.	Dybdelæring for økt forståelse.....	9
3.2.4.	Grunnleggende ferdigheter.....	10
3.2.5.	Vurderingspraksis som fremmer motivasjon og læring	10
3.3.	Elevsentrert og styrkebasert ledelse.....	10
3.3.1.	Elevsentrert og styrkebasert.....	11
3.3.2.	Klasseledelse.....	11
3.3.3.	Skoleledelse	11
3.3.4.	Skoleeiers ledelse	11
3.3.5.	Profesjonsfelleskap	12
3.4.	Foreldresamarbeid	12
3.4.1.	Foreldre som en av skolens viktigste ressurser	12
3.4.2.	Kvalitet i foreldresamarbeidet	12
4.	System for resultatoppfølging og kvalitetssikring.....	13
4.1.1.	Faglige kartlegginger.....	13
4.1.2.	Kartlegginger av læringsmiljø	13
4.1.3.	Skolebaserte kartlegginger.....	13
4.1.4.	Pedagogisk analyse	14

5. Hvordan skal kommunal plan for grunnskole komme eleven til gode? 14

1. Innledning

1.1. Formål med strategien

Kommunal plan for grunnskole er en strategi som skal bidra til kvalitetsutvikling i grunnskolen i Nordre Land. Kjernemålet for det strategiske arbeidet i tjenesteområde grunnskole er å skape bedre læring og livsmestring for alle elever i kommunen. Kommunal plan for grunnskole skal være retningsgivende for kvalitetsutvikling i skolene, og er ment som et verktøy for ledelse på alle nivå. Den primære målgruppa for planen er ansatte i tjenesteområdet, sekundær målgruppe er foresatte, politikere, andre samarbeidspartnere og alle øvrige som er interessert i skoleutvikling.

Skolen har et omfattende lovverk å forholde seg til, og kommunal plan for grunnskole konkretiserer hvordan grunnskolen i Nordre Land forstår sitt mandat, og synliggjør hvilke strategiske prioriteringer som er gjort for perioden 2018 - 2025. Den kommunale planen for grunnskole skal bidra til å realisere nasjonale og lokale målsettinger innenfor rammen av lov og forskrift for grunnopplæringen. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle valg som berører barn og unge, jmf artikkel 3.1 i FNs barnekonvensjon.

Innenfor målsettingen om å gi lik kvalitet til alle elever, skal det være et handlingsrom på den enkelte skole for å arbeide med å nå kompetansemålene i læreplanene.

En åpen delingskultur vil gjøre ansattes kompetanse mer tilgjengelig for fellesskapet, og bidra til en positiv kapasitetsbygging i tjenesteområde grunnskole, som kommer elever og ansatte til gode. Kollektiv kompetanseutvikling vil derfor være en viktig måte å nå målene i strategien på.

De valg og prioriteringer som er gjort i denne planen er forankret i omfattende nasjonal og internasjonal forskning på hva som bidrar best til barns læring. Forskningen er viet lite plass i planen, men dokumentet er lenket til de mest sentrale kildene.

Kommunal plan for grunnskole skal:

- legge føringer for helhetlig og systematisk arbeid i hele tjenesteområdet, slik at alle elever opplever inkluderende læringsmiljøer og motiverende undervisning
- bidra til at elevene utvikler grunnleggende ferdigheter, kompetanse i fag og sosial kompetanse så de kan bli aktive deltakere i demokratiet og mestre livene sine nå og i framtida
- gi retning for utvikling og kollektiv kompetanseheving i skolene
- fremme kvalitetsutvikling som et verktøy for ledelse på alle nivå
- komme klart til uttrykk i klasserommet

Nordre Land-skolen har lyktes med strategien hvis vi ser at:

- elevene over tid får bedre læringsresultater, økt gjennomføring i videregående skole, har en opplevd livskvalitet i trygge og gode læringsmiljøer og at flere unge tar del i arbeidslivet.

1.2. Forankring og involvering

Kommunal plan for Nordre Land-skolen har blitt til i nært samarbeid med ansatte i tjenesteområde grunnskole, med involvering av politikere, elever og foresatte, samt sentrale samarbeidspartnere. Høgskolekontakter ved Høgskolen innlandet har også bistått prosessen som kritiske venner.

1.3. Nasjonale styringssignaler

Skolens mandat og oppgaver er nedfelt i lov og forskrift om grunnopplæringen.

[Formålsparagrafen](#) beskriver opplæringens formål, og utgjør første kapittel i [Opplæringsloven](#). Opplæringsloven beskriver hvilke rammer skolen skal forholde seg til i arbeidet med å bidra til

barns mestring, læring og utvikling. [Læreplanverket](#) for grunnskolen består av generell del og prinsipper for opplæringen (som vil bli erstattet av [Overordnet del - verdier og prinsipper for grunnopplæringen](#)), læreplaner for fag og fag- og timefordelingen. Dette er forskrifter til opplæringsloven og skal styre innholdet i opplæringen.

Regjeringen har varslet en [Fagfornyelse av læreplanverket](#) som trer i kraft i 2020. I fagfornyelsen er følgende definisjon av kompetanse lagt til grunn:

Kompetanse er å tilegne seg og anvende kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner. Kompetanse innebærer forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning.

Definisjonen tydeliggjør at kunnskaper og ferdigheter er forutsetninger for å utvikle kompetanse. Elevene må få erfaring med å anvende det de har lært, på ulike måter, og i sammenhenger som er nye. De skal forstå det de har lært, kunne reflektere over det de gjør, og være i stand til å foreta kritiske og etiske vurderinger. Det legger føringer for skolens praksis og må hensyntas i all planlegging av undervisning.

1.4. Lokale styringssignaler

Den kommunale planen for grunnskole er underordnet [Kommunens planstrategi](#), herunder kommuneplanens samfunnsdel, arealdel og økonomi og handlingsplan. Kommunal plan for grunnskole skal bidra til å oppfylle målene i kommunens overordnede planer. I det lokale planverket ligger forventninger om at grunnskolene samarbeider med lokalt næringsliv og Dokka videregående skole, og bidrar til å styrke det tverrfaglige samarbeidet for barn og unge i kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel har satt følgende mål for oppvekst og utdanning, under «Slik vil vi ha det»:

- *Et godt oppvekstmiljø og gode utviklingsmuligheter for alle barn og unge*
- *En barnehage og skole som ser det enkelte barns muligheter, slik at de rustes til å mestre livet sitt*
- *Læringsresultater på linje med landsgjennomsnittet*
- *Flest mulig skal kunne fullføre en videregående opplæring på hjemstedet*

Kommunens arbeid med å styrke helhet og sammenheng i tjenestetilbudet for barn og unge, er en viktig del av strategiarbeidet i Nordre Land-skolen. Utfordringer i skolen løses ikke av skolen alene, og støttetjenester er sentrale samarbeidspartnere og bidragsytere inn i kvalitetsutvikling av grunnskolen.

1.5. Avgrensinger og oppbygging

Kommunal plan for grunnskole skal synliggjøre strategiske prioriteringer for Nordre Land-skolen i perioden 2018 – 2025. Planen befinner seg i spennvidden mellom sentrale styringssignaler som lov og forskrift, og skolenes tiltaksplaner. Den kommunale planen er en strategi som angir retning i form av *hva* som skal gjøres og til dels begrunnet i *hvorfor*. Tiltaksplanene skal definere *hvordan* arbeidet skal foregå, og er ikke en del av dette strategidokumentet. Planen synliggjør fire innsatsområder som anses sentrale for å oppnå målet om bedre læring og livsmestring for alle elever i Nordre Land. Innsatsområdene er inkluderende læringsmiljø, motiverende undervisning, aktivt foreldresamarbeid og elevsentrert og styrkebasert ledelse. Mål og innsatsområder er illustrert i Fig. 1.

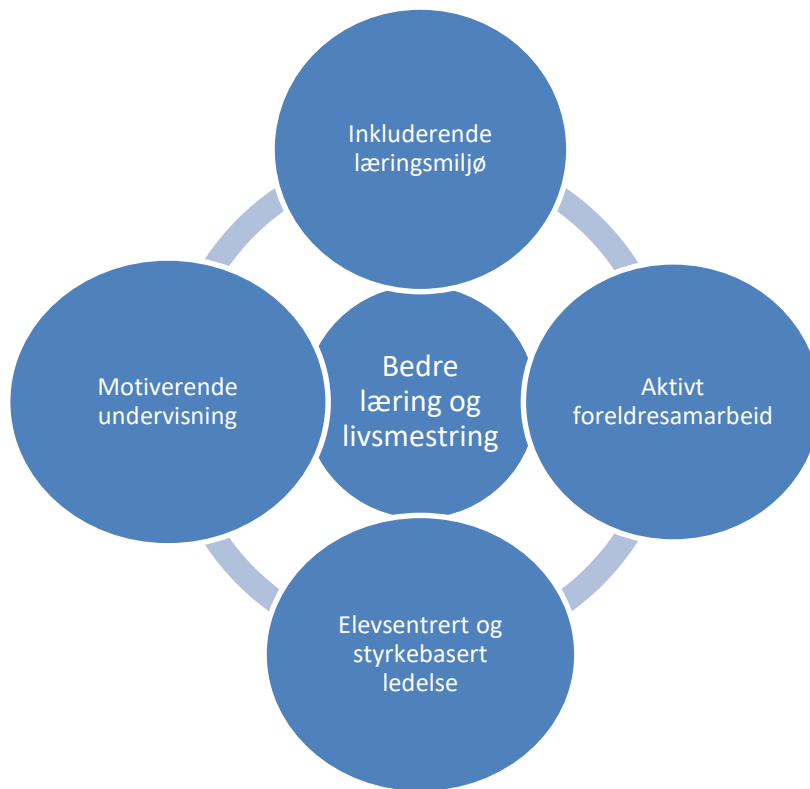

Fig.1

I kapittel 2 defineres Nordre Land-skolens **pedagogiske plattform**. Plattformen skal gjennomsyre arbeidet i tjenesteområde grunnskole, og utgjør verdigrunnlaget det skal tas valg ut i fra.

Kapittel 3 tar for seg **målene** og **innsatsområdene**, og gir retning for hvordan skolene skal jobbe med innsatsområdene for å nå målet.

Kapittel 4 viser systemet for **kvalitetssikring og resultatoppfølging**

Kapittel 5 skisserer **hva som må til for at strategien får betydning for eleven**.

2. Pedagogisk plattform

Pedagogisk plattform formidler hvilket pedagogisk grunnsyn som skal prege all praksis i Nordre Land-skolen. Plattformen gir uttrykk for de holdninger, verdier, kunnskaper og ferdigheter vi står for i Nordre Land-skolen. Nordre Land-skolens pedagogiske plattform bygger på [Overordnet del av læreplanen verdier og prinsipper for grunnopplæringen](#). Både overordnet del og pedagogisk plattform skal være godt kjent for ansatte, slik at grunnsynet som uttrykkes i disse dokumentene, preger all pedagogisk praksis i grunnopplæringen.

2.1.Menneskesyn

Menneskesynet beskriver grunnholdningen vi skal møte våre medmennesker med. Menneskesyn er et stort og komplekst tema som ikke behandles i dybden i denne strategien, men den grunnleggende forståelsen av hva det vil si å være menneske er av stor betydning for alle som arbeider med barn og læring. Menneskesynet legger føringer for hvordan voksne møter elevene, og alle ansatte må derfor ha et bevisst forhold til dette.

Nordre Land-skolens menneskesyn bygger på likeverd og respekt for enkeltindividet. Barn kommer til skolen med ulike erfaringer og ulik modenhet. Skolen skal sørge for at alle barn og unge har rett til deltakelse og meningsskaping i eget liv, og til å bli møtt med respekt for den de er.

Nordre Land-skolen skal ha anerkjennelse som grunnholdning i alle møter med barn og unge. Skolen har tro på at barn alltid gjør sitt beste for å mestre sin del av verden. Alle barn har mulighet til læring og utvikling. Ansvarlige voksne skal stå i situasjonene sammen med barna og sette ord på og anerkjenne deres opplevelser og følelser. Med dette som bakteppe sikrer skolen at barn blir sett, hørt og forstått.

I Nordre Land-skolen bærer profesjonelle voksne alltid ansvaret i relasjonen. Det gjelder i møte med både elever og foresatte. Ansatte skal møte alle sine medmennesker med respekt, ydmykhet og som ukrenkelige individ. Når en ser relasjonen som likeverdig må en også se egen rolle som lærende individ som kontinuerlig utvikler sin relasjonskompetanse. Menneskesynet henger dermed tett sammen med synet på læring.

2.2.Læringssyn

Læringssyn i denne strategien legger til grunn et menneskesyn som tilsier at læring er en individuell prosess som skjer i samhandling med omgivelsene. Det legges vekt på at språket har stor betydning for læring, gjennom at det er tett knyttet til sosial samhandling, og hvordan mennesker forstår og definerer sine omgivelser.

Nordre-Land skolen har sitt faglige fundament i et sosialkonstruktivistisk læringssyn, eleven er en aktør i sin egen læring som skjer i samhandling med andre. Dette forutsetter at det blir lagt til rette for at eleven som skal lære får anledning til å vurdere ny informasjon opp mot den kunnskapen og de erfaringene de har fra før. Gjennom at ny informasjon møter etablert kunnskap bygges ny kunnskap. En konsekvens av dette læringssynet er at læreren skal hjelpe den enkelte lærende med selv å komme i gang og gjennomføre disse prosessene. Læreren må også legge til rette for at alle elevene får tilpasset ny kunnskap til sin erfaringsbakgrunn. Alle er del av et sosialt fellesskap, og læring skjer gjennom sosial samhandling. Praksis i klasserommet skal gjenspeile læringssynet.

2.3.Kultur for læring

En positiv læringskultur oppmuntrer og bidrar til læring. Samarbeidsbaserte skoler oppnår bedre læringsresultater enn individorienterte, og lærere som arbeider i profesjonelle samarbeidskulturer presterer vanligvis bedre enn lærere som jobber mest for seg selv (Hargreaves og Fullan, 2014). Det er godt dokumentert at lærere blir bedre av å samarbeide med og lære av andre lærere, og det er all grunn til å tro at det også gjelder skoleledere. Det er nasjonale føringer på at skolene skal være lærende organisasjoner preget av profesjonelle læringsfellesskap og tett samarbeid.

Elever skal oppleve en læringskultur der det er lov å prøve og feile, og hvor det oppleves positivt å gjøre sitt beste på skolen. Lokalsamfunnets og foreldres holdninger til skole og læring inngår også i vår forståelse av kultur for læring. Nordre Land-skolen skal bidra til å skape en bevissthet hos foreldre og elever om at skolearbeid er grunnlaget for at de kan realisere sine evner og mestre livene sine i framtida, og at foreldres engasjement for barnas skolegang er av avgjørende betydning.

2.4. Voksenrollen

2.4.1. Læreren - det doble oppdraget

Lærernes betydning for elevenes læring og sosiale utvikling er et avgjørende premiss for alle de mål som settes for skolen og de tiltak som iverksettes. Skolen har en dobbel oppgave: å utdanne eleven for livet, og å utvikle kompetanse for samfunnet. Denne doble oppgaven er en viktig forutsetning for lærerrollens utøvelse. Forventningene til en lærer er mange og komplekse. Læringssyn og samfunnsutvikling har betydning for hvordan lærerrollen vurderes og utvikler seg. Læreren er en leder i læringsarbeidet og skal ivareta den doble oppgaven. Kompetanse i relasjonsbygging og læreplanforståelse er helt sentrale elementer i hva lærerrollen inneholder. I undervisningen settes det faglige og relasjonelle i samspill, og det er her vi ser det som langt på vei definerer lærerrollen.

Læringssynet som legges til grunn, vil være av betydning for krav til lærerrollen. Hvis vi legger til grunn at eleven er aktiv i læringsprosessen og lærer best i en kjent sosial sammenheng, så krever det at læreren må tilpasse undervisningen til ulike elevers bakgrunn. Eleven må gis mulighet til å være den aktive part i prosessen. I undervisningen må fag og metodikk, didaktikk og pedagogikk, trekkes sammen på en slik måte at det bidrar til læring og sosial utvikling hos den enkelte elev.

Læring skjer gjennom relasjoner, i det sosiale samspillet mellom mennesker, mellom lærere og elever, mellom elevene eller andre aktører som inngår i en læringsprosess. Læreren må bygge relasjoner til mange ulike elever. Samtidig stilles det større krav til samarbeid med foreldre enn tidligere, og lærere må skape gode relasjoner til hele mangfoldet i denne gruppa. Et godt samarbeid mellom skole og foreldre, der foreldrene støtter opp under det skolen gjør, bidrar til økt motivasjon og positivt opplevd læringstrykk for elevene.

2.4.2. Miljøarbeideren/assistenten – forsterkeren i læringsarbeidet

I Nordre Land-skolen ser vi på miljøarbeideren som en positiv forsterker i elevens læring og utvikling. Miljøarbeideren må være profesjonell i det å bygge gode relasjoner til de ulike elevene. Miljøarbeideren skal opptre slik at elevene opplever seg sett og inkludert i et trygt læringsmiljø. Ulike elever vil ha ulike behov, og tilpasning til den enkelte elev vil være like viktig for miljøarbeideren som for læreren.

God samhandling mellom lærer og miljøarbeider er en forutsetning for at miljøarbeideren skal kunne virke som en positiv forsterker. Uten nær samhandling og felles forståelse av elevenes behov, vil ikke slik forsterking være mulig. Miljøarbeider og lærer har et felles ansvar for å utvikle dette samarbeidet til det beste for elevene.

2.5. Elevrollen

For at alle elever skal kunne lære og utvikle seg, ligger det et særskilt ansvar på læreren til å støtte elevene i sin utvikling, ved å legge rette for at elevene får:

- utvikle identitet, selvbilde og holdninger i samspill med andre i et mangfoldig fellesskap
- bruke sin iboende nysgjerrighet til å utvikle vitenskapelig, kritisk tenkning og handle med etisk bevissthet
- utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang
- utøve respekt for naturen og miljøbevissthet
- utvikle evne til medbestemmelse og lære hva demokrati betyr i praksis
- sette seg inn i hva andre tenker, føler og erfarer som grunnlag for å utvikle empati
- utvikle god dømmekraft for å ivareta personvern og respekt for andre på alle kommunikasjonsarenaer, herunder de digitale
- reflektere over egen læring, forstå sine egne læringsprosesser og tilegne seg kunnskap på selvstendig vis

3. Overordnet mål og innsatsområder

Det overordnede målet for Nordre Land-skolen i perioden 2018-2025 er å skape:

Bedre læring og livsmestring for alle elever i grunnskolen.

For å skape bedre læring og livsmestring for alle elever i grunnskolen har tjenesteområde grunnskole identifisert fire innsatsområder som skal bidra til måloppnåelse i planperioden:

- ❖ **Inkluderende læringsmiljø**
- ❖ **Motiverende undervisning**
- ❖ **Aktivt foreldresamarbeid**
- ❖ **Elevsentrert og styrkebasert ledelse (på alle nivå)**

3.1. Inkluderende læringsmiljø

Alle elever skal oppleve at de er inkludert i et trygt og godt læringsmiljø.

3.1.1. Systematisk arbeid med relasjoner

Skolen skal praktisere nulltoleranse mot mobbing og andre krenkelser, og jobbe systematisk og helhetlig for å utvikle trygge og gode læringsmiljøer for alle elever. De ansatte på skolen er sentrale i dette arbeidet, og har hovedansvaret for å involvere foreldrene i å skape trygge og gode rammer for læring.

Elever som opplever at de har lærere som anerkjenner, verdsetter og liker dem, har et klart bedre faglig og sosialt læringsutbytte i skolen enn de elevene som ikke har et godt relasjonelt forhold til sine lærere. Lærernes evner og muligheter til å skape trygge relasjoner er skolens trumfkort (Brandtzæg, Torsteinsson, Øiestad, 2016).

Den voksnes evne til å lede grupper er en av de viktigste faktorene i arbeidet mot mobbing og andre krenkelser, og for å skape et inkluderende læringsmiljø. God klasseledelse kjennetegnes av en tydelig struktur og klare positive forventninger til barnas atferd. Klasseledelsen skal bygge støttende relasjoner til og mellom elevene, og bidra til at alle elever opplever trygghet, tillit og føler seg sett (Udir).

Det er i dag flere strategier og verktøy som benyttes i Nordre Land-skolen for å styrke elevmiljøet og elevens livsmestring. Det er viktig å skape sammenheng i ulike tiltak, og det bør fremkomme av skolens rutiner og tiltaksplaner/årsplaner hvordan dette arbeidet skal foregå. Skolens arbeid med læringsmiljøet må kommuniseres tydelig til samarbeidende tjenester som PPT og helsesøstertjenesten, som et bidrag i å skape helhet i tverrfaglig samhandling.

3.1.2. Analytisk tilnærming av praksis

Nordre Land-skolen skal ha en analytisk tilnærming til egen praksis for å kunne sette inn de rette tiltakene. Pedagogisk analyse er et verktøy for å kartlegge utfordringer og identifisere muligheter i læringsmiljøet. Det skal hjelpe de ansatte i skolen til å finne fram til spesifikke og virksomme tiltak som opprettholder, fremmer og utvikler gode og trygge læringsmiljøer.

Prinsippene i pedagogisk analyse er forskningsbasert, og det er godt dokumentert at kollektiv og systematisk anvendelse av disse prinsippene har en positiv effekt på elevenes sosiale og faglige læring (Nordahl, 2005; Sunnevåg og Aasen, 2010).

3.1.3. Rutiner for forebygging, avdekking og håndtering av krenkelser

Opplæringsloven § 9a sier at alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Skolemiljøet favner både det fysiske og psykososiale miljøet. Opplæringsloven § 9a presiserer at det er elevens egen opplevelse som er avgjørende for om eleven kan sies å ha et trygt og godt skolemiljø. Dette omfatter skolemiljøet, skolefritidsordningen og leksehjelptilbudet.

Nordre Land-skolen skal ha gode rutiner i alle faser av arbeidet med elevens læringsmiljø. Alle som arbeider på skolen, skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering dersom det er mulig.

Alle ansatte skal være godt kjent med Nordre Land-skolens rutiner for å ivareta aktivitetsplikten som utløses hvis elever opplever seg krenket eller mobbet. Det innebærer å følge med og fange opp, gripe direkte inn, varsle, undersøke, sette inn tiltak og evaluere. Skolen skal utarbeide en skriftlig plan og dokumentere hvilke tiltak som gjøres for å bedre situasjonen for eleven eller elevene det gjelder.

3.2. Motiverende undervisning

Alle elever skal oppleve praktisk, variert og relevant undervisning av høy kvalitet, tilpasset sine evner og forutsetninger

Alle elever skal gis mulighet til helhetsforståelse gjennom dybdelæring

Alle elever skal få styrket sine grunnleggende ferdigheter

Alle elever skal oppleve undervisnings- og vurderingspraksis som fremmer motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring

3.2.1. Profesjonelt læreplanarbeid

God undervisning starter med profesjonell læreplanforståelse og evnen til å planlegge for progresjon og langsiktig læring. Forståelse av kompetansebegrepet må ligge til grunn for skolens arbeid med læreplaner og vurdering av elevenes faglige kompetanse. Fagenes kompetansemål må ses i sammenheng med hverandre i og på tvers av fag. Kompetansemålene må også forstås i lys av formålsparagrafen og de øvrige delene av læreplanverket. Det krever at lærere samarbeider om elevenes læring. Overordnet del av læreplanen presiserer at «Lærere og ledere i skolen må jevnlig reflektere over sammenhengen mellom opplæringen i fag og de overordnede målene, verdiene og prinsippene for opplæringen» (s.11). Nordre Land-skolen har gjennom prinsippene for baklengs planlegging et rammeverk for å ivareta helhetsforståelsen og sammenheng i planlegging av undervisning og læring.

Forventningene til elevene skal være både høye og realistiske, og læringsaktivitetene må være preget av utfordringer og driv. Læreren må imidlertid ikke bare ha forventninger til elevene, men også stille krav og ha forventninger til seg selv som leder og lærer (udir).

3.2.2. Elevmedvirkning

Alle elever skal oppleve at undervisningen tilpasses deres evner og forutsetninger. Det krever at læreren er godt kjent med elevenes faglige og sosiale ståsted. For at undervisningen skal oppleves motiverende og bidra til bedre læring, må den skape mening og bidra til mestringsopplevelser for den enkelte elev.

Skolen skal være et sted der barn og unge opplever demokrati i praksis. Elevene skal erfare at de blir lyttet til i skolehverdagen, at de har reell innflytelse, og at de kan påvirke det som angår dem. Elevmedvirkning i planlegging, gjennomføring og vurdering kan bidra til å skape motivasjon og mestring hos elevene. Å knytte undervisningen til nærmiljø og elevens erfaringer, vil øke relevansen for elevene og gir derfor mer motiverende og effektiv læring fordi det danner grunnlag for indre motivasjon. Det å ta i bruk nærmiljøet, samarbeide med lokalt næringsliv og videregående opplæring gir mange muligheter. Digitalisering åpner også for varierte innfallsvinkler til opplæringen og som springbrett til videre utvikling.

3.2.3. Dybdelæring for økt forståelse

I ny overordnet del (2017) og de reviderte læreplanene for fag (2020), legges det vekt på dybdelæring. Dybdelæring i fag innebærer å anvende kunnskaper og ferdigheter på ulike måter, slik at elevene over tid kan mestre ulike typer faglige utfordringer individuelt og i samspill med andre. Dybdelæring står i motsetning til overflatelæring eller memorering.

Skolen skal gi rom for dybdelæring, slik at elevene utvikler forståelse av sentrale elementer og sammenhenger innenfor et fag, og slik at de lærer å bruke faglige kunnskaper og ferdigheter i kjente og ukjente sammenhenger. Gjennom dybdelæring skal skolen legge til rette for den enkeltes mestring og forståelse. Mestring er en indre motivasjon som er en viktig forutsetning for å beholde engasjement og interesse gjennom hele skoleløpet.

3.2.4. Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er forutsetninger for læring og utvikling i skole, arbeid og samfunnsliv. Læreplanverket definerer fem grunnleggende ferdigheter: digitale ferdigheter, muntlige ferdigheter, å kunne lese, å kunne regne og å kunne skrive. Disse ferdighetene er en del av kompetansen i fag og nødvendige redskaper for læring og utvikling. De er samtidig en forutsetning for at elevene skal kunne vise sin kompetanse. Ferdighetene har også betydning for elevenes utvikling av identitet og sosiale relasjoner, og for å kunne delta i utdanning, arbeid og samfunnsliv. Nordre Land-skolen skal gi elevene opplæring i grunnleggende ferdigheter gjennom hele opplæringsløpet. For å kunne ivareta en forsvarlig opplæring i digitale ferdigheter krever det en oppdatert digital infrastruktur. Herunder at skolene oppnår 1:1 dekning av digitale enheter som for eksempel Ipad eller PC.

3.2.5. Vurderingspraksis som fremmer motivasjon og læring

Alle elever skal få mulighet til å vise hva de kan, og lære med utgangspunkt i hvor de er. Det krever at læreren bruker varierte undervisnings- og vurderingsformer som er tilpasset målet med undervisningen og elevenes evner og forutsetninger.

Forskning har vist at vurdering har stor innvirkning på elevenes læring. En god vurderingspraksis motiverer elevene og har læring som mål. Det er særlig fire prinsipper som er sentrale for å få til en læringsfremmende undervisningsvurdering. Prinsippene er forskningsbaserte og en del av [Forskrift til opplæringsloven om individuell vurdering i grunnskolen](#).

1. Elevene skal forstå hva de skal lære og hva som er forventet av dem.
2. Elevene skal få tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen.
3. Elevene skal få råd om hvordan de kan forbedre seg.
4. Elevene skal være involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling.

Når vurderingen brukes til å fremme læring og tilpasse opplæringen, kalles det vurdering for læring. Standpunkt karakterer på 10.trinn og eksamenskarakterer på 10.trinn er sluttvurdering og vurdering av læring. All annen vurdering på 1.-10.trinn er undervisningsvurdering som skal være vurdering for læring. I Nordre Land-skolen skal derfor all undervisning og undervisningsvurdering stimulere den enkelte elevs motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring.

3.3. Elevsentrert og styrkebasert ledelse

All ledelse i Nordre Land-skolen skal ha elevens læring og livsmestring i sentrum for alle prioriteringer.

All ledelse skal være styrkebasert og avspeile Nordre Land-skolens pedagogiske plattform.

Nordre Land-skolen skal være et lærende profesjonsfelleskap der lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier og kontinuerlig vurderer og videreutvikler sin praksis.

3.3.1. Elevsentrert og styrkebasert

[Forskning på utdanningsledelse](#) viser at skoler som har elevene i sentrum for all sin virksomhet, har større muligheter for å skape bedre læring hos elevene. Med «all ledelse» menes i denne sammenheng klasseledelse, skoleledernes ledelse, distribuert ledelse og skoleeiers ledelse. Styrkebasert ledelse er basert på styrkene som hvert enkelt menneske har. Ved å fokusere på styrkene skapes engasjement og entusiasme, som bidrar til økt produktivitet. Nordre Land-skolen skal gjennom en styrkebasert tilnærming bidra til å bygge gode relasjoner mellom elever, ansatte og foresatte.

3.3.2. Klasseledelse

God klasseledelse bidrar til et godt læringsmiljø og god vurderingspraksis i arbeidet med fag og grunnleggende ferdigheter. God klasseledelse kjennetegnes av struktur, regler, rutiner og gode relasjoner til elevene, preget av både emosjonell og faglig støtte.

Forskning viser at relasjonen mellom lærer og elev har stor betydning for elevenes læringsresultat og atferd. En positiv relasjon bygger på lærerens vilje til å bry seg om alle elevene. Det innebærer å vise interesse for den enkelte og hans eller hennes situasjon. Læreren skal ha tydelige forventninger til sosial og faglig progresjon hos elevene og stille krav til innsats.

En støttende klasseleder viser både emosjonell og faglig støtte. Emosjonell støtte kan være knyttet til elevens sosiale situasjon. Faglig støtte handler om at læreren anerkjenner læring, at relasjonen er preget av varme og interesse for at elevene skal mestre, og at eleven opprettholder motivasjonen for læring. Eleven må vite hva læreren forventer, og det må være en gjensidig respekt og tillit som gjør at de kan være sammen om det arbeidet som skal gjøres.

Den autoritative læreren er tydelig og har kontroll, samtidig som han eller hun er støttende og empatisk og anerkjenner eleven som aktør i læringsarbeidet.

3.3.3. Skoleledelse

Den enkeltfaktoren innen skoleledelse som har vist seg å ha størst effekt på elevenes læring, er skoleledere som aktivt leder og deltar i læreres kollektive læring og utvikling (Robinson, 2012). Det er derfor sentralt for elevenes læring at rektor og øvrig ledelse har kompetanse i og prioriterer kollektivt utviklingsarbeid på egen skole. I dette ligger å sørge for relevant faglig kompetanse og sammen med skoleeier ha en strategi for kompetanseutvikling. Rektor har samtidig et stort administrativt, juridisk og økonomisk ansvar som må ivaretas. Rektors kapasitet til pedagogiske ledelse må nødvendigvis ses i forhold til dette, og distribuert ledelse må brukes strategisk for å sikre tid til pedagogisk utviklingsarbeid.

En god ledergruppe som ivaretar rektors samlede oppgaver og gode strukturer for kollegaveiledning og kollektiv læring må ses som tiltak for å øke kapasiteten til pedagogisk og styrkebasert ledelse i skolen. Skoleledelsen har ansvar for å hente inn ekstern kompetanse ved behov, og delta i og bidra til flerfaglig samhandling med andre tjenester i kommunen.

Rektor er ansvarlig for at skolen fungerer godt som organisasjon. Rektors evne til å bygge fellesskap, herunder profesjonsfellesskap, arbeidsmiljø, samarbeid og organisasjonskultur, er avgjørende, slik at alle ansatte kan og vil hjelpe og støtte hverandre. Rektor har også ansvar for å se sin egen organisasjon som en del av en større helhet og bidra til utvikling av det systemet skolen er en del av (udir).

3.3.4. Skoleeiers ledelse

Administrativ skoleeier arbeider på delegert fullmakt fra politisk skoleeier, som er kommunestyret. På samme måte som rektors største innvirkning på elevenes læring er å lede og delta i lærernes læring, viser forskning at aktive skoleeiere som er tett på og leder og deltar i skoleledernes læring, gir et større bidrag til elevenes læring (Jøsendal, Langfeldt og Roald, 2010). Pedagogisk ledelse med eleven i sentrum, skal prege skoleeiers ledelse. I Nordre Land-skolen skal administrativ skoleeier bidra til å øke rektors og skolens kompetanse og kapasitet til pedagogisk utviklingsarbeid. Skoleeier må ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å ivareta administrativ,

juridisk og økonomiske oppgaver som ligger til skoleeier. Skoleeier har et ansvar for å skape gode strukturer og retningslinjer for flerfaglig samhandling med andre tjenester i kommunen og eksterne fagmiljøer.

Administrativ skoleeier må sørge for god og tydelig informasjon og dialog med kommunestyre og formannskap, slik at politisk nivå har et best mulig kunnskapsgrunnlag for å fatte forsvarlige beslutninger som bidrar til bedre læring for alle elever i Nordre Land. Administrativ skoleeier har overordnet ansvar for at skolens virksomhet er i tråd med gjeldende lover, og har plikt etter Opplæringslovens §13-10 å ha et forsvarlig system for å vurdere om og følge opp at skolene etterlever opplæringslovverket.

3.3.5. Profesjonsfelleskap

God skoleutvikling krever en kultur som gir rom for å stille spørsmål og lete etter svar. God skoleutvikling skapes av et profesjonsfelleskap som er opptatt av hvordan skolens praksis bidrar til elevenes læring og utvikling. Det innebærer at profesjonsfelleskapet reflekterer over verdivalg og utviklingsbehov, og anvender forskning, etiske vurderinger og erfaringsbasert kunnskap som grunnlag for målrettede tiltak. Velutviklede strukturer for samarbeid, støtte og veiledning mellom kollegaer og på tvers av skoler fremmer en delings- og læringskultur. Alle ansatte i Nordre Land-skolen må ta aktivt del i det profesjonelle læringsfelleskapet for å videreutvikle skolen. Det fordrer tid og vilje til samarbeid.

3.4. Foreldresamarbeid

Nordre Land-skolen skal ha et nært og aktivt foreldresamarbeid som bidrar til å støtte barns læring og livsmestring

Nordre Land-skolen skal anerkjenne alle foreldre som viktige ressurser for barns læring og livsmestring

3.4.1. Foreldre som en av skolens viktigste ressurser

[Forskning på samarbeidet mellom hjem og skole](#) viser at et godt samarbeid mellom hjem og skole, der også foreldrene har en aktiv rolle, har positiv betydning for barn og unge på en rekke områder relatert til skolen. Det fører blant annet til bedre læringsutbytte, bedre trivsel, færre atferdsproblemer, mindre fravær, gode relasjoner til medelever og lærere, en mer positiv holdning til skolen og høyere ambisjoner med hensyn til utdanning. Nordre Land-skolen ser foreldre som viktige ressurser for barns læring og livsmestring, og ønsker høy grad av foreldreinvolvering og foreldreaktivitet.

3.4.2. Kvalitet i foreldresamarbeidet

Samarbeidet mellom skole og hjem skal være preget av positive forventninger. Skolen og foreldre skal være gode og likeverdige parter. Det er skolens ansvar å få relasjonen med foreldre til å fungere godt. Skolen skal legge til rette for ulike former for samhandling og dialog. Skolen har faste råd og utvalg for foreldresamarbeid, og det er viktig at alt foreldresamarbeid gir foreldre reell medvirkning.

Formålet med foreldresamarbeidet er å styrke elevenes læring og livsmestring. Skolen har en forventning om en gjensidig og tidlig dialog med foreldre om elevens faglige og sosiale utvikling. Ved undring eller bekymring skal foreldre og skole ha lav terskel for å vurdere behov for ytterligere støtte i samarbeidet om eleven. Skolen skal bidra til at samhandlingen mellom ulike tjenester er til det beste for eleven.

En [studie av lærende regioner](#) fant at en av årsakene til at elevene i Sogn og Fjordane over år gjør det bedre på nasjonale prøver enn elevene i Oppland, til tross for at foreldres bakgrunn er relativt lik, er foreldrenes engasjement for skolen og barnas skolearbeid. Det er derfor viktig at skolen er i dialog med foresatte om viktigheten av engasjement for skole og skolearbeid.

4. System for resultatoppfølging og kvalitetssikring

Kommunen har relativt stor tilgang på tall om læringsmiljø, læringsresultater, ressurser og gjennomføring som er et nyttig utgangspunkt for å tolke tilstanden i skolene. På bakgrunn av analyse av individ, gruppe eller skolerresultater, skal skolene sette inn forskningsbaserte tiltak for å skape bedre læring. Det er av stor betydning for en god kvalitetsvurdering av grunnskolen at en kombinerer tallene med analyser og beskrivelser. Ikke alt som teller kan telles, og tallene har kun verdi om de brukes kritisk og analytisk som grunnlag for å forbedre praksis. Det er en målsetting for tjenesteområde grunnskole i Nordre Land å ivareta dette i Kvalitetsmelding for grunnskolen.

[Kvalitetsmelding](#) for grunnskolen i Nordre Land 2016-17 beskriver tilstanden i Nordre Land-skolen per 2017, basert på et utvalg indikatorer og målinger, samt kvalitative vurderinger av utviklingsarbeid. Skoleeier vil årlig legge fram en kvalitetsmelding i kommunestyret, som en dokumentasjon på tilstanden i skolen, og som en underveisvurdering av det strategiske arbeidet med kommunal plan for grunnskole.

[Skoleporten](#) presenterer tall for grunnskolene i Nordre Land. Tallene dekker læringsmiljø, resultater, ressurser og gjennomføring i grunnskolen over de siste årene, og brukes som grunnlag for kvalitetsmeldingen.

Skolens komplekse mandat og samfunnsoppgave spenner vidt. Fra faglige resultater som kan sammenlignes med andre nasjoner i den ene enden, til det norske, demokratiske samfunnets verdigrunnlag slik det er nedfelt i opplæringsloven i den andre. Dette krever et vidt spekter av metoder for kvalitetssikring. Vi lever i en tid hvor skolens resultater og målinger får stor medieoppmerksomhet. Det er derfor av stor betydning for barns læring og livsmestring, at lærere og ledere i resultatoppfølging og kvalitetssikring evner å kombinere telling og fortelling som grunnlag for å endre praksis.

Det finnes en rekke nasjonale og internasjonale kartlegginger med fokus på utvalgte emner innenfor faglig kvalitet. De internasjonale, som eksempelvis PISA, er store, kvantitative undersøkelser som sier noe om nasjoners opplæring i forhold til hverandre innenfor utvalgte parametere. I norsk målestokk har man også utviklet noen slike tester, for eksempel nasjonale prøver, som sier noe om skolers og kommuners kvalitet på opplæring, innenfor visse utvalgte områder, sammenlignet med andre. Innenfor temaet læringsmiljø, er elevundersøkelsen en type kartlegging. Nordre Land-skolen skal bruke disse kartleggingene til systematisk å analysere egen praksis og velge hensiktsmessige tiltak på individ og systemnivå.

4.1.1. Faglige kartlegginger

Ved faglige kartlegginger benytter Nordre Land-skolen seg i stor grad av nasjonale kartlegginger fra Utdanningsdirektoratet. Dette omfatter læringsstøttende prøver, kartleggingsprøver, nasjonale prøver, karakterstøttende prøver og eksamen. Kartleggingene skal følges opp av individ- og grupperettede tiltak i etterkant, i tråd med skolens rutiner for resultatoppfølging. Denne rutinen må være godt kjent og aktivt brukt av skolens ansatte. Kartleggingene danner grunnlag for å vurdere om elever skal henvises PPT for videre utredning.

4.1.2. Kartlegginger av læringsmiljø

Elevundersøkelsen er et grunnleggende verktøy for å kartlegge læringsmiljøet. Undersøkelsen er anonym, og resultatene må følges opp i etterkant. Nordre Land-skolen benytter [klassetrivsel.no](#), der skolen bygger opp undersøkelsen selv, ut fra hva de trenger å vite mer om. [Klassetrivsel](#) er en navngitt undersøkelse, som gir verdifull informasjon om enkeltelever som grunnlag for samtale og direkte tiltak. I tillegg gjennomføres det elevsamtaler og utviklingssamtaler som også inngår i kartleggings- og oppfølgingsarbeidet. Til sammen skaper disse kartleggingene grunnlag for å sette inn tiltak som sikrer alle elever trygge og gode læringsmiljøer.

4.1.3. Skolebaserte kartlegginger

Eksamen, nasjonale prøver, kartleggingsprøver og elevundersøkelsen er kartlegginger som også sier noe om tilstanden på skolene og ikke bare i forhold til enkeltelever. I tillegg til disse

undersøkelsene, benytter Nordre Land-skolen Utdanningsdirektoratets analyseverktøy Reflex. Dette verktøyet er en hjelp for å vurdere om skolens praksis er i samsvar med lovverket, og identifisere forbedringsbehov. Utdanningsdirektoratets organisasjons- og/eller ståstedsanalyse vil bli benyttet før og etter strategiperioden. Organisatoriske refleksjons- og prosessverktøy er en styrke i skolebasert vurdering, som en hjelp til å prioritere utviklingsarbeidet ute på skolene og bidra til økt kvalitet i tjenesten. Dialog med elever og foreldre, elevråd og FAU er viktige tilbakemeldinger på skolens praksis, som grunnlag for utvikling og forbedring.

4.1.4. Pedagogisk analyse

Forskningsbasert kunnskap om hva som hemmer og fremmer elevers adferd og læring ligger til grunn for analysemodellen pedagogisk analyse (Nordahl), og er viktig for å hente effekt ut av tallmateriale og andre data som beskriver utfordringer hos elever og skolen som system. Modellen bygger på en grundig analyse av situasjoner, og skal unngå at forhastede konklusjoner og tiltak settes i verk uten grundig analyse i forkant. Modellen for pedagogisk analyse anvendes av et lærerteam, og det er lærerne som identifiserer sine utfordringer. Analysearbeidet kan gjerne støttes av andre, men det er lærerne som er den aktive part i analysearbeidet.

Bruk av pedagogisk analyse som modell for endringsarbeid vektlegger også innhenting av mer praksisnære data fra situasjoner som oppleves som utfordrende, og supplerer data fra for eksempel nasjonale prøver og elevundersøkelsen. Ansatte i Nordre Land-skolen skal systematisk og aktivt bruke pedagogisk analyse som grunnlag for å sette inn gode, forskningsbaserte tiltak for å øke elevenes læringsutbytte og livsmestring.

5. Hvordan skal kommunal plan for grunnskole komme eleven til gode?

En vedtatt strategi har ingen betydning for eleven med mindre den omsettes til praktisk handling i opplæringen. Det er hvordan innholdet i planen kommuniseres og tas i bruk som er avgjørende for om vi lykkes med å skape bedre læring og livsmestring for alle elever i Nordre Land.

Kommunal plan for grunnskole stiller derfor store krav til alle ansatte i tjenesteområdet om å ta aktivt del i arbeidet med planen. Strategien må følges opp av tiltaksplaner som en konkretisering og hjelp i utviklingsarbeidet. Ansatte har et selvstendig ansvar for kontinuerlig å drøfte og forhandle forståelse for hvordan strategi og tiltaksplaner danner grunnlag for planlegging av undervisning og læring.

Det hviler et stort ansvar på politisk og administrativ skoleeier i å skape gode rammevilkår slik at strategien er realiserbar. Det hviler et ansvar på rektorer og ledergrupper for å skape kollektiv kompetanse og kapasitet for skoleutvikling, og bruke tid sammen med ansatte for å omsette planen til økt undervisningskvalitet til det beste for elevene. Av størst direkte betydning for elevenes læring og livsmestring, er den enkelte lærers evne til å omsette strategien til praktisk handling i alle møter med elevene, hver dag, i ulike situasjoner. Til sammen skal dette sikre at undervisningskvaliteten er konstant høy og foregår i inkluderende læringsmiljø til barn og unges beste.

Det er på eleven at kommunens innsats skal merkes.